

Motion till riksdagen

1989/90:Sk810

av Knut Wachtmeister m.fl. (m)

Fyllnadsinbetalning av preliminär skatt

Det är utomordentligt angeläget att de lagar som stiftas av Sveriges riksdag uppfattas som motiverade och framför allt rättvisa. Om så inte är fallet leder detta till uppluckring av moralen och försämring av laglydigheten.

Inom beskattningsområdet finns det flera exempel på lagar som både när det gäller ikraftträdande och innehåll knappast betraktas som rättvisa. Bland de förstnämnda kan nämnas skattehöjningar som genomdrivits när blott ett fåtal av årets 52 veckor återstått. Även om dessa inte direkt strider mot retroaktivitetsförbudets bokstav, så följer de enligt vår uppfattning inte denna lagstiftnings anda.

En nyligen ikraftträd lag kan knappast betraktas som rättvis. Vad som åsyftas är tvånget att senast den 18 januari göra fyllnadsinbetalning av preliminär skatt för att undvika en tvåprocentig straffavgift. För aktiebolag trädde reformen i kraft redan för ett år sedan.

För en stor majoritet av såväl aktiebolag som enskilda företagare är kalenderåret också räkenskapsår, och det säger sig självt att det måste vara utomordentligt svårt att få fram ett bokslut till den 18 januari – särskilt då för dem som anlitar redovisningskonsulter. Arbetsbelastningen på dessa är redan innan reformen mycket stor efter ett årsskifte.

Speciellt upprörande slår den nya lagstiftningen mot de företag som har bokslutsdag den 31 januari och 28 februari. Dessa företag måste göra fyllnadsinbetalning efter samma regler som övriga skattskyldiga trots att inkomståret för dem då ännu inte löpt ut. Även om denna kategori skattskyldiga blott utgör hundra eller möjligen två hundra, ter sig ändå orättvisan i detta fallet speciellt stötande.

Skatteförenklingskommittén föreslog 1985 att sista dag för fyllnadsinbetalning av preliminär skatt skulle ändras från 30 till 10 april. Utredningens tre borgerliga ledamöter reserverade sig mot förslaget bl.a. för att tidpunkten den 10 april medförde svår tidspress för alla dem som behöver lämna sin självdeklaration först den 31 mars. Sammanlagt torde det röra sig om mer än 500 000 deklaranter. Även här skulle problemen bli stora för konsultföretagen.

Finansministern föreföll den gången dela reservanternas farhågor, för den efterföljande propositionen innehöll inget förslag om en tidigareläggning av fyllnadsinbetalning.

För löntagaren gäller att arbetsgivaren senast den 31 januari skall lämna

den anställde löneuppgift för föregående kalenderår. Som regel får den anställde sitt lönebesked först i slutet på månaden. Inte heller bankerna hinner lämna sina kunder erforderliga uppgifter före den 18 januari.

Deklarationsblanketter och den informativa broschyren "Dags att deklarera" distribueras i allmänhet av posten först i slutet på januari. Enligt uppgift från riksskatteverket går det knappast att få ut deklarationsblanketterna snabbare och innevarande år finns de tillgängliga på banker och postkontor först den 22 januari.

Den nya lagen rimmar också illa med den förenklade självdeklarationen där ju intentionerna är att den skattskyldige i så liten utsträckning som möjligt skall behöva syssla med deklarationsarbete. Det förhållandet att någon straffavgift inte utgår på belopp understigande 20 000 kr. minskar självfallet antalet berörda kraftigt, men ändrar på intet sätt den principiella orättvisan.

Enligt vår uppfattning är orättvisorna och olägenheterna så omfattande att lagen om skyldighet att göra fyllnadsinbetalning av preliminär skatt senast den 18 januari för att undgå straffavgift snarast bör slopas.

Som andrahandsyrkande kräver vi att senaste inbetalningsdag framflyttas från den 18 januari till den 15 februari då deklarationen regelmässigt skall vara inlämnad.

I ett tredje yrkande föreslår vi att de företag som har bokslutsdag den 31 januari och den 28 februari skall undantas från kravet på den tidigare lagda fyllnadsinbetalningsdagen. Det torde ankomma på utskottet att utforma erforderlig lagtext.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen beslutar att en kvarskatteavgift på 2 % inte skall tas ut på den del av fyllnadsinbetalningar som överstiger 20 000 kr. och görs under tiden 19 januari – 30 april året efter inkomståret,
2. att riksdagen, om yrkandet under 1. inte bifalls, beslutar att senaste inbetalningsdag för att undvika kvarskatteavgift framflyttas från den 18 januari till den 15 februari,
3. att riksdagen, om yrkandet under 1. inte bifalls, beslutar att de företag som har bokslutsdag den 31 januari och 28 februari undantas från de nya reglerna om tidigare lagd fyllnadsinbetalning av preliminär skatt.

Stockholm den 18 januari 1990

Knut Wachtmeister (m)

Karl-Gösta Svenson (m)

Ingegerd Troedsson (m)

Hugo Hegeland (m)

Mot. 1989/90
Sk810